

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 35PP/26/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2125011081
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2025:2125011081.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Branislavom Krivošíkom v trestnej veci odsúdeného A. B., o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.05.2025, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 66 ods. 2, Trestného zákona sa návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 0T/139/2014, zo dňa 26.10.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5To/81/2023, zo dňa 16.11.2023, zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 23.04.2025 bol tunajšiemu súdu doručený návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v návrhu uvádza, že vykonaný trest odňatia slobody u neho svoj účel splnil, na spáchanú trestnú činnosť má kritický náhľad, ľutuje čo spáchal, v budúcnosti chce viesť riadny život, výkon trestu vníma ako odstrašujúci. Na slobode sa chce starať o maloletého syna.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to hodnotenie ÚVTOS, skrátený výpis klienta, aktuálny odpis RT, rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 18.07.2023 sp.zn. 35T/41/2023, rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 26.10.2022 sp.zn. 0T/139/2014 a rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.11.2023 sp.zn. 5To/81/2023.

Zo skráteného výpisu klienta ako aj z oboznámených rozhodnutí vyplýva, že odsúdený bol rozsudkom Dunajská Streda zo dňa 26.10.2022 sp.zn. 0T/139/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.11.2023 sp.zn. 5To/81/2023 uznaný vinným zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a prečinu nedovolanej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok so zaradením na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Leopoldov vyplýva, že odsúdený nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody sám dňa 01.11.2024 do ÚVTOS Leopoldov. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu je na požadovanej úrovni, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Disciplinárnych previnení sa nedopúšťa. Príkazy a pokyny personálu plní bez pripomienok. V osobných veciach si udržiava poriadok na primeranej úrovni, zásady osobnej a kolektívnej hygieny má osvojené. V kolektíve odsúdených je znášanlivý, konflikty nevyvoláva. V záťažových situáciách reaguje adekvátne. Snaží sa o spoluprácu s pedagogickým personálom. Počas výkonu trestu bol disciplinárne odmenený dňa 27.3.2025 pochvalou za vzorné plnenie pracovných povinností. Disciplinárne potrestaný nebol. K spáchanej trestnej činnosti zaujíma kritický postoj. Od nástupu do výkonu trestu je pracovne zaradený na pracovisku v nestráženej časti ústavu. Pracovisko patrí do vnútornej prevádzky a zabezpečuje

činnosti na upratovanie administratívnych priestorov. Nadriadení sú s jeho pracovnou morálkou spokojní. Pracuje samostatne a zodpovedne, pracovný čas riadne a efektívne využíva, pracovné návyky má osvojené. Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci dodržiava. Práca má na odsúdeného pozitívny vplyv. Tiež sa zapája do čistiacich a upratovacích prác na ubytovni. Voľný čas trávi zmysluplne. Z aktivít kultúrno-osvetovej činnosti sa zúčastňuje najmä prednášok, kvízov a besied. Sociálny kontakt udržiava s manželkou a deťmi, matkou, bratmi a známymi prostredníctvom korešpondencie, telefonovania a návštev. Vzťahy v rodine sa javia byť harmonické. V rámci programu zaobchádzania je vedený k dodržiavaniu povinností podľa platnej legislatívy o výkone trestu, ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa. Taktiež snahou personálu je viesť ho k zodpovednosti za svoje správanie a konanie. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní. Resocializačná prognóza je u odsúdeného podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je nízke. V závere hodnotenia riaditeľ ÚVTOS uvádza, že na základe uvedených skutočností odporúča podmienené prepustenie odsúdeného a v prípade podmieneného prepustenia neodporúča uloženie primeraných obmedzení a opatrení.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 9 záznamov.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že na podklade vykonaného dokazovania je toho názoru, že v prípade odsúdeného nie sú splnené podmienky pre podmienené prepustenie. Od odsúdeného nemožno očakávať vedenie riadneho života, v tom smere odkazuje na odpis RT odsúdeného, z ktorého vyplýva, že napriek tomu, že v minulosti bolo viac krát pôsobené na odsúdeného okrem iného aj nepodmienečným trestom odňatia slobody, svoje správanie však nijako nekorigoval a pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti, pričom vo vzťahu k trestnému činu marenia výkonu úradného rozhodnutia má postavenie špeciálneho recidivistu. Vzhľadom na uvedené preto navrhuje, aby súd návrh odsúdeného na podmienené prepustenie zamietol.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že aj keď má nízky trest, uvedomuje si, že mohol stratiť rodinu, bývanie aj priateľov, a práve preto si je istý, že po prepustení na slobodu nebude páchať trestnú činnosť. Jeho manželka ma problém utiahnuť finančne domácnosť. Syna prijali na gymnázium a bude tiež potrebné finančne mu pomáhať. Dcéra má malé dieťa. Pred nástupom do výkonu trestu pracoval vo Švajčiarsku ako mäsiar, po prepustení sa tam chce vrátiť. Uvedomuje si, čo svojím konaním spôsobil rodine.

Podľa § 415 ods. 2 Trestného poriadku, o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenéj za zločin po výkone jeho polovice súd rozhoduje len na návrh riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok: (i) vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu; (ii) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukazuje polepšenie; (iii) od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienené prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienené prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienenom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienenom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienenom prepustení viedol riadny život.

Rozhodnutie o podmienenom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitém zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Návrh bol podaný v zmysle § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu preukázal polepšenie, podľa názoru súdu je tiež splnená.

Na základe záverov plynúcich z hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody, je možné konštatovať, že táto zákonná materiálna podmienka je u odsúdeného splnená. Vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne závažné negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky. Počas výkonu trestu bol pracovne zaradený, s jeho pracovnou morálkou sú nadriadení spokojní a bol opakovane disciplinárne odmenený. V rámci programu zaobchádzania plní stanovené ciele

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je.

Súd pri skúmaní splnenia tejto podmienky objasňuje, skúma, komplexnejšie posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostrediu, v ktorom žil, celý jeho doterajší život, povahu, charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že na podmienené prepustenie z výkonu trestu neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ako sa po určitém zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. V zmysle odborných názorov „zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.“ (ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákonník I. § 1 až 139. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 952).

Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život je potrebné skúmať aj pri zohľadnení jeho skorších odsúdení. Túto podmienku súd objasňuje a skúma komplexnejšie, posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je odsúdený vo výkone trestu s jediným cieľom dospieť k záveru, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že odsúdený v prípade podmieneného prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku v zmysle ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona a síce, že je od odsúdeného možné dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, túto podmienku súd nepovažuje za splnenú.

Odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom za drogový prečin a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia v trvaní 1 rok. Nejde pritom o jeho jednorazové vybočenia z hraníc inak riadneho života. Práve naopak, v prípade odsúdeného ide o špeciálneho recidivistu dopúšťajúceho sa dlhodobo a opakovane obdobnej trestnej činnosti, za akú vykonáva trest aj v súčasnosti.. Vzhľadom na početnosť a gradáciu závažnosti trestnej činnosti mu po prvotných možnostiach poskytnutia nápravy v podobe podmienne odložených trestov odňatia slobody, boli následne ukladané výlučne už len nepodmienené tresty odňatia slobody.

Skúsenosti s jeho predchádzajúcim spôsobom života, najmä opakované páchanie ďalšej trestnej činnosti napriek skôr uloženému podmienenému ako aj nepodmienenému trestu odňatia slobody, gradácia závažnosti trestnej činnosti (prečiny, zločiny), svedčia o nedostatku rešpektu k dodržiavaniu právnych noriem u odsúdeného. Je potrebné zdôrazniť, že ani proces resocializácie odsúdeného ešte nenaplnil účel v celom svojom rozsahu, keďže program zaobchádzania odsúdený síce plní, ale naďalej je vedený k prevzatíu zodpovednosti za svoje konanie. Okrem toho, súd poukazuje, že hoci odsúdený sa dopúšťal opakovane aj drogovej trestnej činnosti, vo výkone trestu nevyužil žiadnu možnosť osvojenia si poznatkov, ktoré by mu umožnili takejto trestnej činnosti predchádzať.

Správania odsúdeného v minulosti neumožňuje vysloviť sa v prospech jeho novej prognózy, t. j. že by v prípade prepustenia viedol riadny život na slobode.

Z uvedeného dôvodu súd má obavu, že aj v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, odsúdený nebude viesť riadny život, keďže predchádzajúce miernejšie formy potrestania, nemali na odsúdeného žiadny pozitívny vplyv. Jeho zjavné protiprávne konanie počas pobytu na slobode v čase, kedy sa zjavne výchovný účel trestu nespojeného s odňatím slobody minul účinkom, a zároveň potreba pokračovať v procese resocializácie, tak aby sa jej riziko minimalizovalo resp. vylúčilo, neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu.

Za takýchto okolností preto súd konštatuje, že riziko recidívy u odsúdeného nie je eliminované. Súd preto zastáva názor, že úplnú nápravu odsúdeného je možné dosiahnuť len ďalším výkonom uloženého trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.